تىڭعىلىقتى ستىل، قاتاڭ ئەتارتىپ ارقىلى نىدەتتەن ساقتانۇ ـ تىزگىندەۋدەن قامال الۇ شايقاسنىڭ جەڭسىنە باتىل قول جەتكىزەيىك

(باسى 1 ـ بەتتە)

چىن چۇانگو، شوكىرات زاكىر بىلاي دەپ باسا دارىپتەدى: كەزەكتە ئۇرىمجى قالاسنىڭ نىدەتتەن ساقتانۇ ـ تىزگىندەۋ قىزمەتى ەڭ ماشاقاتتى، شەشۇشى كەزەڭگە ئوتتى، وي ـ سانانى سەرگەك ۇستاپ، جاۋاپكەرشىلىك سەزىمدى، بورىشتىلىق سەزىمدى، كوكەي تەستىلىك سەزىمدى اناۋۇرلىم كۇشەيتىپ، ماسەلەنى باعدار ەتۇدەن، ونىمدىلىكتى باعدار ەتۇدەن جازباي، ئار ۇلت بۇقاراسنىڭ ومىرىنە، سالاماتتىعىنا وسكەلەڭ جاۋاپتى بولۇ رۇحىمەن پارتيا ورتالىق كومىتەتىنىڭ شەشىمدەرىن، ورنالاستىرۇلارىن قاز ـ قالپىندا ناقتى تىياناقتاندىرىپ، ۇلكەن شايقاستىڭ ۇلكەن سىناعىندا تولىمدى جاۋاپ تاپسىرۇعا قۇلشىنۇ كەرەك. ئىرىنشى، شارالاردى ونان ارى تىياناقتاندىرۇ كەرەك.

كەزەكتە نىدەتتەن ساقتانۇ ـ تىزگىندەۋ ساياسات ـ شارالارى ەرەكشە ايقىن، تەتىك ـــ ناقتى، ەگجەي ـ تەگجەيلى، تىڭعىلىقتى تىياناقتاندىرۇدا. ئتۇرلى ساياسات ـ شارانى، بۇيرىق ـ تالاپتى قاز ـ قالپىندا تولىق ئتۇسىندىرۇ، تولىق اتقارۇ، تۇبەگەيلى تىياناقتاندىرۇ كەرەك. ئار دارەجەلى باسشى كادرلار نىدەتتەن ساقتانۇدىڭ ئىرىنشى شەبىنە ىشكەرىلەي بارىپ، جۇمىستى ئىر جولاتا سوڭىنا شىعارىپ، ئاربىر قىزمەتتىڭ بارلىعىن شىنىدە نەگىزگى ساتىدا تىياناقتاندىرىپ، ئىرىنشى شەپتە تىياناقتاندىرىپ، ئاربىر قىزمەت ورنىندا تىياناقتاندىرىپ، ئاربىر كىشكەنە سەتەردەن ونىمدىلىككە جەتۇ، جەڭسكە ۇمتىلۇ كەرەك. ەكىنشى، ستىلگە ونان ارى بۇرۇلمىس جاساۋ كەرەك. ئىدەت ـــ بۇيرىق، ساقتانۇ ـ تىزگىندەۋ ـــ جاۋاپكەرشىلىك، قىزمەت ورنى ـــ شايقاس مايدانى. شايقاس كەزىندە شايقاستىق ستىل بولۇ كەرەك، ئسوزۇارلىققا قارسى تۇرىپ، ناقتى دستەۋدى قاستەرلەپ، تىنىم المايتىن، جارعاق قۇلاعى جاستىققا تىمەيتىن جاۋاپكەرشىلىك سەزىمەن، ۋاقىتپەن ساناساتىن، قاس قاعىم ۋاقىتتى زايا جىبەرمەيتىن كوكەي تەستىلىك سەزىممەن، شىنايى يگەرىپ، ناقتى دستەيتىن، سوڭىنا دەيىن يگەرەتىن قايراتپەن، "ئتورت ەرتە بولۇ" شاراسىن ناقتى تىياناقتاندىرىپ، ۋاقىتپەن جارىسىپ، ىندەتپەن بەلدەسىپ، ىندەتتەن ساقتانۇ ـ تىزگىندەۋ قىزمەتتىن بار كۇشپەن ويداعىداي دستەۋ كەرەك. ئۇشىنشى، ئتارتىپتى ونان ارى قاتايتۇ كەرەك. ئار دارەجەلى ئتارتىپ تەكسەرۇ، باقلاۋ ـ تەكسەرۇ ورگانداردى ىندەتتەن ساقتانۇ ـ تىزگىندەۋ جاۋاپكەرشىلىگىن تىياناقتاندىرۇ، شارالاردىن تىياناقتاندىرۇ، ئتارتىپ ستىلىن تىياناقتاندىرۇ جاعدايىن ئجىتى قاداعالاپ، سوڭىنا ئتۇسپ باقلاۋ، دالمە ـ ئدال باقلاۋ، جالپى بارىس بويىنشا باقلاۋ كەرەك. تىياناقتاندىرماعان ادامداردى قاداعالاپ، تىياناقتانباعان جۇمىستاردى يگەرىپ، تىياناقتاندىرماعاندارىدىڭ جاۋاپكەرشىلىگىن قۇزاستىرۇ كەرەك. جاۋاپكەرشىلىك ارقالاماعانداردىڭ، ئىس تىندىرماعانداردىڭ، ستىلدە تۇرلاۋسىزدارىدىڭ، قىزمەتتە تىياناقتاندىرۇعا نەمقۇرايدى قاراعانداردىڭ، جاۋاپكەرسىزدىك دستەگەندەردىڭ، جالتارعانداردىڭ، ئىبىر ـ بىرىنە يتەرمەلەگەندەردىڭ جاۋاپكەرشىلىگىن قاتاڭ قۇزاستىرىپ، جاۋاپقا تارتىپ، ناقتى ستىلدى، قاتاڭ ئتارتىپتى شىنايى تۇردە ىندەتتەن ساقتانۇ ـ تىزگىندەۋ قىزمەتىنىڭ جالپى بارىسىنا ئسىڭرۇ كەرەك.

(باسى 1 ـ بەتتە)

جوعارى قارقىندى تەمىر جول بويى سياقتى ادام شوعىرلى ساۋدا رايوندارىن جانە نەگىزگى قالا رايونىن تۇتاس قامتۇ نەگىزىنەن جۇزەگە اسىرىلدى.

قۇرىلىس جوباسى بويىنشا جىل سوڭىنا دەيىن رايونىمىز بارلىق ايماق، وبلىس، قالالاردىڭ ورتالىق قالا رايونىن 5G ينتەرنەت جەلىسىمەن قامتۇدى جۇزەگە اسىرادى؛ 2021 ـ جىلعا بارعاندا، بارلىق ايماق دارەجەلى قالالاردىڭ نەگىزگى قالا رايونىن 5G ينتەرنەت جەلىسىمەن ۇزدىكسىز قامتۇعا كۇش سالادى ئارى شارت ـ جاعدايى بار ئتۇيىندى اۇدان ـ قالاشقتارعا، اۇىل ـ قالاشقتارعا، تۇان ـ الاڭدارعا ونان ارى كەڭەيتەدى.

بيىل اۇتونومياليا رايونىمىز قولدانۇدان ۇلگى كورسەتۇدى جالپىلاسترۇ ينجەنەريالىق اتقارىپ، "سيفرلى +"، "زەردەلى +" سياقتىلاردىڭ وقۇ ـ اعارتۇ، ەمدەۋ، قارتتاردى كۇتىمدەۋ، زات ينالىمى، اكىمشىلىك قىزمەت وتەۋ سياقتى سالالاردا سناق رەتىندە قولدانۇ ارقىلى ۇلگى كورسەتۇدى ىلگەرىلەتەدى؛ زەردەلى جاساۋ نەگىزگى جۇمىس بەتالىسىنا تاباندى بولسا، جاساندى زەردە، چۇيكۇايليان، زات ينتەرنەتى، ۇلكەن ساندى مالىمەت سياقتىلاردا تەحنيكالىق جاڭالىق اشۇدى جانە كاسىپ سالاسىندا قولدانۇدى ۇزدىكسىز تەرەڭدەتەدى؛ جاساۋ كاسىبىندە سيفرلاندىرۇ، تور جەلىلەندىرۇ، زەردەلىلەندىرۇ بويىنشا تيىن جاڭالاۋدى جەدەلدەتپ، اۇتوكولىك ينتەرنەتى، ونەركاسىپ ينتەرنەتى، جاساندى زەردە بويىنشا جاڭالىق اشۇداعى، قولدانۇداعى جەتەكشى رايون قۇرىلىسىن ىلگەرىلەتەدى. 5G قۇرىلىسىنىڭ جىلدام ىلگەرىلەتىلۇىنە ىلەسە، "+5G" رايونىمىز سيفرلى ەكونوميكاسى دامۇىنىڭ ماڭىزدى قوزعالتقىشىنا اينالادى.

مەحانيزم جاندانىدى، سەرپىن كۇشەيدى

(باسى 1 ـ بەتتە)

شيندۇڭ 22 ـ ئنومىرلى ئبيداينىڭ ئار كىلوگرامنىڭ ساتىپ الۇ باعاسى بىلتىرعىدان 0.1 يۇان جوعارى بولدى، تۇسەتىن پايدا دا، ئسوز جوق، بىلتىرعىدان جاقسى بولادى.

مىڭ چيانشين سياقتى رايونىمىزدا اناۋۇرلىم كوپ ەگىنشىلەر اۇتونوميالى رايونىڭ ئبيدايدى جيىپ الۇ ـ ساقتاۋ ئتۇزىمى رەفورماسىنىڭ پايداسىنان يگىلىكتەنۇدە.

2018 ـ جىلى شينجياڭدا ئبيدايدى جيىپ الۇ ـ ساقتاۋدا 2004 ـ جىلدان بەرگى وندىرىسكە دەم بەرۇدى جەتەكشى ەتكەن "ۇكىمەت باعا بەلگىلەۋ، اشىق ساتىپ الۇ، اشىق تىكە قوسىمشا قاراجات بەرۇ" سىندى ئبيدايدى جيىپ الۇ ـ ساقتاۋ ساياساتى توقتاتىلىپ، بازاردى جەتەكشى ەتكەن جاڭا مەحانيزم ورناتىلدى.

رەفورما ارقىلى رايونىمىز ساپانى جوعارىلاتىپ ونىمدىلىكتى ارتتىرۇدى جەتەكشى ەتكەن رايون جاعدايىنا، اشىق جاعدايىنا ۇيلەسەتىن ئبيدايدى بازارلاندىرىپ جيىپ الۇ ـ ساقتاۋ جاڭا مەحانيزمىن ورناتىپ، "ساپاسى جاقسىلارىن جاقسى باعامەن ساتىپ الۇدى" ايگىلەپ، قالىڭ ەگىنشىلەردىڭ ساپالى ئبيداي ەگۇ بەلسەندىلىگىن قاۋلاتىپ، اشىتىڭ قامداۋ جاعنداعى قۇرىلىمدىق رەفورماسىن ىلگەرىلەتۇگە ىشكى قوزعاۋشى كۇش ازىرلەدى.

ئتىلشىنىڭ اۇتونوميالى رايوندىق اشىق جانە زاتتىق ماتەريالدار زاپاس ساقتاۋ مەكەمەسىنەن ۇعىسۇىنشا، 2020 ـ جىلى بۇكىل شينجياڭدا ئبيدايدىڭ ئار كيلوگرامنىڭ ورتاشا ساتىپ الۇ باعاسى 2.47 يۇانعا جەتىپ، بىلتىرعىدان كيلوگرامى 0.04 يۇان ارتقان، ئىرىنشى دارەجەلى ساپالى ئبيدايدىڭ ئار كيلوگرامنىڭ ساتىپ الۇ باعاسى 2.7 ـــ 2.8 يۇان بولىپ، بىلتىرعى سايكەس مەزگىلدەگىدەن كيلوگرامى شامامەن 0.1 يۇان جوعارىلاعان، ئبيداي ساپاسى جاقسى بولسا، باعاسى دا جوعارى بولۇ بەتالىسى كورىنەكتى بولعان.

بولاشاقتا رايونىمىز ۇكىمەت جەتەكشىلىك ەتەتىن، باعانى بازار بەلگىلەيتىن، كوپ نەگىزدى تۇلعالار ساتىپ الاتىن، ساپاسى جاقسى بولسا باعاسى جوعارى بولاتىن، ساپالى ئبيدايعا ايتارلىقتاي قوسىمشا قاراجات بەرەتىن، توتەنشە جاعدايعا توتەپ بەرۇ بويىنشا ساتىپ الاتىن بازارلانعان ساتىپ الۇ ساياساتىن ۇزدىكسىز اتقارادى، ئبيدايدى ساتىپ الۇ باعاسىن ساتىپ الۇشى كاسىپورىندار بازار جاعدايى بويىنشا ساپاسىنا قاراپ وزدەرى بەلگىلەيدى.

كوپ نەگىزدى تۇلعالار باسەكەلەسەتىن ارنا قالىپتاستردى

قازىر رايونىمىزدا جازعى استىق ساتىپ الۇ قىزمەتى ەڭ قاۋىرت كەزگە ئوتتى. بۇرىن جازعى استىقتى تەك مەملەكەت مەنشىگىندەگى كاسىپورىندار عانا ساتىپ الاتىن، ئبيدايدى جيىپ الۇ ـ ساقتاۋ ئتۇزىمى رەفورماسىنان كەيىن، مەملەكەت مەنشىگىندەگى استىق كاسىپورىندارى، جەكەلەر باسقارۇىندارىعى كاسىپورىندار، استىق دەلدالدارى سياقتى كوپ نەگىزدى بازار تۇلعالارىنىڭ بارلىعى ئبيداي ساتىپ الۇ بۇىنىنا ات سالىسىپ، استىق جيىپ الۇ ـ ساقتاۋدا كوپ نەگىزدى بازار تۇلعالارى ئبىر ساحنادا باسەكەلەسۇ ارناسى قالىپتاستى.

شينجياڭ شىڭكاڭ استىق ـ ماي شەكتى سەرىكتەستىگىنىڭ ئار كۇنگى ساتىپ الۇ مولشەرى 1500 تونناناڭ ۇستىندە، ئبىر كۇنگى 3 ميلليون يۇاننان استام استىق ساتىپ الۇ قارجىسى ـــ كاسىپورىننىڭ جازعى استىقتى ئساتتى ساتىپ الۇىنىڭ كەپىلى.

"بۇرىن تەك مەملەكەت مەنشىگىندەگى استىق كاسىپورىندارى عانا ساتىپ الاتىن دا، استىق قامباسى جەتسىپەي، ساتىپ الۇ ۋاقىتى ۇزارىپ كەتەتىن، شارۋالاردىڭ 'شاعىن ئتورت دوڭگەلەكتى تراكتورمەن' كەلىپ كەزەككە تۇرىپ استىق ساتىپ بەرۇ جايىتتەرى ۇنەمى كورىلەتىن" ـ دەدى شينجياڭ شينتيانجۇن ۇن شەكتى سەرىكتەستىگىنىڭ ورىنباسار باس دىرەكتورى جاڭ ۋي، ـ "قازىر كوپ نەگىزدى تۇلعالار بازارعا كەلىپ ئبيداي ساتىپ الاتىن بولدى، ئبىزدىڭ مانەرلەۋشى كاسىپورىنمىز جوننەن الماعاندا، ساتىپ الۇ بۇىنى ازايىپ، كاسىپورىننىڭ وزىندىك قۇنى تومەندەدى، سونىمەن بىرگە ساپانى تۇ باستان مەڭگەرۇگە بولاتىن بولدى".

جاڭ ۋي بىلاي دەپ قارادى: رەفورمانىڭ ەڭ ۇلكەن پايداسى ـــ ەگىنشىلەردىڭ ساپالى ئبيداي سورتىن ەگۇ بەلسەندىلىگىن جوعارىلاتتى، سوندداي ـ اق ئبيداي شارۋاشىلىعىنىڭ ۇتىمدى دامۇىن جەبەدى. ول بىلاي دەدى: كاسىپورىن تاپسىرىستى ەگىن شارۋاشىلىعىن دامىتۇعا كۇش سالىپ، شارۋالاردى كاسىپورىننىڭ ساپا ولشەمى جۇيەسى بويىنشا قاجەتتى ساپالى ئبيداي وندىرۇگە جەتەكتەيدى. ساپاسى جاقسى بولسا جوعارى باعامەن ساتىپ الۇ ارقىلى ەگىنشىلەردىڭ استىق ەگۇ بەلسەندىلىگىن جوعارىلاتىپ، كاسىپورىننىڭ ونىمدىلىگىن جوعارىلاتتى.

قازىرگى تاڭدا شارۋالاردىڭ بازار تانىمى ۇزدىكسىز كۇشەيدى ـــ بازار قاجەتىنە قاراي استىق ئوندىرىسىن ورنالاستىرىپ، ساپالى استىق ەگۇ ارقىلى اناۋۇرلىم جاقسى پايدانا يە بولدى.

ئبيدايدى جيىپ الۇ ـ ساقتاۋ ئتۇزىمى رەفورماسىنان بەرى، بازار فاكتورلارى كۇشەيتىلىپ، كاسىپورىندارداڭ كومەسكى كۇشى قاۋلاتىلىپ، استىق بازارى جاندانىپ، 1 ـ، 2 ـ، 3 ـ كاسىپ سالالارىنىڭ توعسا دامۇىن جەبەدى.

8 ـ ايدىڭ 2 ـ كۇننە دەيىن، جەرگىلىكتى مەملەكەت مەنشىگىندەگى استىق ساتىپ الۇ ـ ساتۇ كاسىپورىندارى ئبىر ميلليون 345 مىڭ تونا ئبيداي ساتىپ الدى، جۇڭگو زاپاس استىق ساقتاۋ توبى شەكتى سەرىكتەستىگىنە قاراستى كاسىپورىندار 208 مىڭ تونا ئبيداي ساتىپ الدى، كولەمىنەن جوعارى مانەرلەۋ كاسىپورىندارى 264 مىڭ تونا ئبيداي ساتىپ الدى. وڭتۇستىك شينجياڭدا جالپى 967 مىڭ تونا ئبيداي ساتىپ الىنىپ، بىلتىرعىدان 301 مىڭ تونا ارتتى.

"التىنى ورنىقتىرۇ" قىزمەتىن جاقسى دستەۋ، "التىنى قامتاماسىز ەتۇ" مىندەتىن تىياناقتاندىرۇ، ەگىنشىلەردىڭ مۇددەسىن قورعاۋ ۇشىن، رايونىمىز استىق ساتىپ الۇدا مەملەكەت مەنشىگىندەگى استىق ساتىپ الۇ ـ ساتۇ كاسىپورىندارىنىڭ ساتىپ الۇ ساياساتىن باساماشىلدىقپەن اتقارۇ، ساتىپ الۇعا جەتەكشىلىك ەتۇ، باعا قالىپتاستىرۇ جانە قامداۋدى قامتاماسىزداندىرىپ، باعانى ورنىقتىرۇ رولىن تولىق ساۋلەلەندىردى، سونىمەن بىرگە ئبيداي ۇنىن مانەرلەۋ كاسىپورىندارى سياقتى كوپ نەگىزدى تۇلعالاردى بازارعا كىرىپ ساتىپ الۇعا شابىتتاندىرىپ، استىق بازارىنىڭ ومىرشەڭدىگىن قاۋلاتىپ، ئتىمىدى باسەكە قالىپتاستىرىپ، ساپاسى جاقسى بولسا، باعا دا جوعارى بولاتىن ساياساتتىق قولداۋ ازىرلەدى.

شىن پەيىلمەن قىزمەت وتەدى، شارۋالار يگىلىككە كەنەلدى

جازعى استىق ساتىپ الۇدى ويداعىداي يگەرۇ ەگىنشىلەردىڭ ئتول مۇددەسىنە سايادى.

7 ـ ايدىڭ 31 ـ كۇنى قۇلجا اۇدانى جەلىۇز قالاشعى ياكەن ئمالىسى قىستاعىندا ەگى ەگىنشى ابىلەكىم قۇربان: "قازىر استىق پۇنكتتەرىنىڭ قىزمەت ونىمدىلىگى جوعارى، استىق ساتىپ بەرۇدە كەزەككە تۇرمايمىز، باعانى ارزاندىراتپايدى، اق تالون بەرمەيدى، ئبىز ناقتى يگىلىككە كەنەلدىك" ـ دەدى قۇانىشپەن.

ىلە مەملەكەت استىعىن زاپاس ساقتاۋ قامباسى ۇلگى الۇ، سۇ قۇرامىن ولشەۋ، تارازىلاۋ، ئتۇسرۇ، اقشا تولەۋدەن كەپتىرۇ، قامباعا ەنگىزۇگە دەيىنگى ئار بۇىندا باسقارۇدى كۇشەيتىپ، قىزمەتكەرلەردىڭ ات سالسۇ سەرپىنىن ارتتىرىپ، قامباعا كىرگىزۇدى زەردەلى باقلاپ ـ باسقارىپ، اۇتونوميالى رايوننىڭ جازعى استىق ساتىپ الۇ ساياساتىن قاتاڭ اتقارىپ، حالىقتا قولايلى قىزمەت وتەۋ شارالارىن بەلگىلەپ، استىق بەرۇشى ەگىنشىلەردىڭ استىقتى اشىق، كوڭىلدى ساتىپ بەرۇىنە مۇمكىندىك جاسادى.

كونەئشار اۇداندىق استىق جيىپ الۇ ـ ساقتاۋ سەرىكتەستىگىنىڭ ورتالىق استىق قامباسىندا استىق ساتىپ بەرۇ ئۇشىن كەلگەن سايباق اۇىلى كۇپسىڭى قستاعىنىڭ تۇرعىنى كانجە قۇربان 2000 كيلوگرام ئبيدايىن نەبارى 2 ساعاتتا ساتىپ بولدى. "بۇگىن 4700 يۇان اقشا الدىم، بۇدان سىرت، ۇكىمەتتىڭ ئار مۇعا بەرەتىن 220 يۇان قوسىمشا قاراجاتى بار. كەلەر جىلى تاعى دا ئبيداي ەگەمىن" ـ دەدى ول.

كونەئشار اۇداندىق استىق جيىپ الۇ ـ ساقتاۋ سەرىكتەستىگى تۇتاس اۇداندا 11 ساتىپ الۇ ساقتاۋ ئتۇينىن قۇردى، 29 قامبا دايىندادى، بۇرىنعى استىق جيناۋ جابدىقتارى نەگىزىندە جاڭادان 8 ئبيداي تازالاۋ ماشينا، 5 جەتكىزۇ ماشينا اكەلىپ، استىق ساتىپ بەرگەن ەگىنشىلەردىڭ استىقتى دەر كەزىندە، حاۋىپسىز، ئتارتىپتى تۇردە ساتىپ بەرۇىنە شىنايى كەپىلدىك ەتتى. ەگىنشىلەردىڭ استىق ساتىپ بەرۇىنە قولايلىلىق تۇدىرۇ ئۇشىن، حالىقتا قولايلى قىزمەت وتەۋ اۇماعىن قۇردى ئارى ەگىنشىلەرگە نان، قاربىز، سۇ سياقتىلاردى تەگىن بەردى.

جاقسى ساياسات بولعاندا عانا جاقسى ناتيجە بولادى. رەفورما ارقىلى رايونىمىزداعى ئتۇرلى بازار تۇلعالارىنىڭ ەگىنشىلەرگە قىزمەت وتەۋ تانىمى كورىنەكتى كۇشەيىپ، استىق ساتىپ بەرۇشى ەگىنشىلەردىڭ شاعىم ايتۇى بارىنشا ازايدى، رازىلىعى بارىنشا ارتتى.

ئتىلشىنىڭ اۇتونوميالى رايوندىق استىق جانە زاتتىق ماتەريالدار زاپاس ساقتاۋ مەكەمەسىنەن ۇعىسۇىنشا، استىق ساتىپ بەرۇشى ەگىنشىلەردىڭ سارپالداڭ بولۇىن، كەزەك كۇتۇىن ازايتۇ، ساتىپ بەرگەن استىعىنىڭ اقشاسىن قولىنا دەرەۋ تيگىزۇ ئۇشىن، رايونىمىزدا باقلاۋ ـ تەكسەرۇ سەرپىنىن ارتتىرعان، جەر ـ جەر باعانى تاقتاعا شىعارۇعا، ولشەمدى داۋالعا جاپسىرىپ قويۇعا، ۇلگىنى تەكشەگە شىعارۇعا تاباندى بولعان. سونەمەن بىرگە، ساتىپ الۇدىڭ ۇيىمدىق فورماسىن اناۋۇرلىم ساپالاندىرىپ، ۇيىنە بارىپ ساتىپ الۇعا الدىن الا ۇاعدالاسۇ، قاربالاس كەزگە سوقپاي استىق ساتىپ الۇ ارقىلى ساتىپ الۇ پۇنكت ـ تۇيىندەرى ساتىپ الۇ ۋاقىتىن ۇزارتىپ، ماشينالاسقان استىق ساتىپ الۇدى جاپپاي جولعا قويىپ، ەگىنشىلەردىڭ استىق ساتىپ بەرۇدەگى ەڭبەك كۇشەمەلىلىگىن جەڭىلدەتىپ، جازعى استىق ساتىپ الۇداعى "ۇزىن ـ سونار كەزەككە تۇرۇ"، "ئتۇن بويى كەزەككە تۇرۇ" ماسەلەسىن شىنىندە شەشتى.

استىق جيىپ الۇ ـ ساقتاۋ ئتۇزىمى رەفورماسىنىڭ ۇزدىكسىز تەرەڭدەۋىنە بايلانىستى، رايونىمىزدا جاڭاشا ەگىن شارۋاشىلىعى تيجارات تۇلعالارى قارىشتاپ دامىدى. يىڭسار اۇدانى وچا قالاشعى قۇشقاشباق قىستاعىنىڭ تۇرعىنى كامىل روزى 6.6 مۇ جەرىن قىستاقتىڭ جاڭا ۇىمت ەگمىشىلىگى سەلبەستىك كووپەراتيۋىنە وتكىزىپ بەردى. "سەلبەستىك كووپەراتيۋى ئبيداي سورتى، تۇقىم سەبۇ، اتىز باپتاۋ، ورۇ، ساتۇ سياقتىلاردىڭ بارلىعىن ئبىر تۇتاس دستەيدى، كىرىس قامتاماسىز ەتىلەدى" ـ دەيدى كامىل.

بۇگىنده جاڭا ۇىمت ەگمىشىلىك سەلبەستىك كووپەراتيۋى سياقتى ەگىن شارۋاشىلىعى قوعامدانعان قىزمەت وتەۋ ۇيىمدارى تيانشانىنىڭ تۇستىگى مەن تەرىستىگىنە كەڭ تارالعان. 2019 ـ جىلدىڭ ايعىنا دەيىن بۇكىل رايوندىعى ەگىن شارۋاشىلىعى تاراۋلارى 27 مىڭ سەلبەستىك كووپەراتيۋىن، 903 وتباسلىق ەگىس الاڭىن ساناققا الىپ، ارحيۋ كە كىرگىزدى، وسى جاڭاشا ەگىن شارۋاشىلىعى تيجارات تۇلعالارى ۇيلەسىمدى كولەمدەگى تيجارات ارقىلى شاعىن شارۋا وتباسىلارىن وسى زامانعى ەگىن شارۋاشىلىعىن دامىتۇ ارناسىنا ئتۇسىرىپ، شارۋالاردىڭ كەرىسىن ارتتىرىپ، ەگىن شارۋاشىلىعىنىڭ باسەكەلىك قۇاتىن جوعارىلاتتى.

تاۋ قويناۋىندىعى بالالاردىڭ جاقسى وقۇى ئۇشىن 58 جىل كۇش جالعادى

(باسى 1 ـ بەتتە)

وفيتسەر ـ اسكەرلەردىڭ كۇش جالعاپ قۇلشىنۇىندا بۇل باستاۋىش مەكتەپتە وراسان زور وزگەرىس جارىققا شىقتى.

"مەكتەپتە نە تاپشى بولسا، ئبىز سوعان قولىمىزدان كەلگەنشە كومەك بەرەمىز"، بۇل مايدان شەكارا قورعانىس لياننداعى ئبىرىنىڭ ئزىن ئبرى باسقان ئار ۇرپاق وفيتسەر ـ اسكەرلەردىڭ مايدان باستاۋىش مەكتەبىنە بەرگەن ۋادەسى. اسكەري ئبولىم جىلۇ اتاۋدان سىرت، 2013 ـ جىلدان باستاپ ليان ـ دۇيداعى وفيتسەر ـ اسكەرلەر تاعى ارناۋلى قارجىلاردى بەلسەنە سايكەستىرىپ، مايدان باستاۋىش مەكتەبىنىڭ جالپى تۇلعالىق جاڭالانۇىن ورىنداپ، ىركەس ـ تىركەس وقۇشىلار جاتاقحاناسىن، اسحاناسىن سالىپ، 100 بالانىڭ مەكتەپتە جاتىپ تۇرمىس كەشىرۇىن، 210نان استام وقىتۇشى ـ وقۇشىنىڭ تاماقتانۇىن قاناعاتتاندىرا الاتىن بولدى. مايدان باستاۋىش مەكتەبىنىڭ وقىتۇشىلار كۇشى جەتسىپەۋ جاعدايىن شەشۇ ئۇشىن، ولار جوعارى مەكتەپ تاۋسقان اسكەرلەردى جۇمىلدىرىپ مەكتەپتەن سىرتقى جەتەكشىلەر شاعىن اترەتىن قۇرىپ، مەرزىمدى تۇردە بالالارعا ساباق پىسىقتاپ بەرىپ كەلەدى.

"مايدان باستاۋىش مەكتەبى قازىر قىستاق بويىنشا شارت ـ جاعدايى ەڭ جاقسى جەر" ـ دەيدى 72 جاستاعى قىستاق تۇرعىنى مامتىمىنۇسەن وسمان اسەرلەنە. بۇرىن مايدان قىستاق تۇرعىندارى حالىق جاساعى لياننىڭ لياناجاڭى بولعان ول دا كەزىندە مايدان باستاۋىش مەكتەبىنىڭ وقۇشىسى ەكەن. ول وقعان كەزدە تۇراقتى مەكتەپ ۇيلەرى بولماپتى، مالشالاردىڭ كىز ۇيلەرىن كەزەكپەن ساباقحانا ەتەدى ەكەن. بۇگىندەرى مايدان باستاۋىش مەكتەبىندە شت جاڭا وقىتۇ عيماراتى سالىنعان، فۇنكتسياسى تولىق اسحانا، اجەپتاۋىر كىتاپ قورى بار كىتاپحانا، جانعا جايلى وقۇشىلار جاتاقحاناسى بار؛ وقۇشىلار جاتاقحاناسىنا جىلۇ جەتكىزىلگەن، كۇن ەنەرگيالى سۇ جىلىتقىش تا پايدالانىلادى، سوندداي ـ اق ينتەرنەتكە دە قوسىلعان.

بيىل 51 جاستاعى گۇلبۇبۇ ياقۇپالي مۇعالىمنىڭ وقىتۇشى بولىپ، بالا تاربيەلەگەننە 33 جىل بولىپتى. ليان ـ دۇيدىڭ مايدان باستاۋىش مەكتەبىنە كومەكتەسكەنى، ونى سۇيەمەلدەگەنى تۇرالى ايتىلعاندا، ول تەرەڭ اسەرمەن بىلاي دەدى: "وفيتسەر ـ اسكەرلەر يدەيانىڭ ۇشقىنىن شاشىپ، بالالاردىڭ ئومىر بويى پايداسىن كورۇىنە مۇمكىندىك جاسادى".

"باستاۋىش مەكتەپتىڭ 3 ـ جىلدىعىندا وقۇدان شەگىنىپ ۇيدە قوي باقتىم. سول كەزدەگى مايدان شەكارا قورعانىس لياننىڭ لياناجاڭى جاۋ مىڭكى مۇنى بىلگەن سوڭ، ئبىزدىڭ ۇيگە كەلىپ اكە ـ شەشەمە ئناسيحات ايتىپ، مەنى ورىستەن تىكە مەكتەپكە الىپ كەلدى ئارى وزىنە بەرىلگەن جاردەماقىنى مەنىڭ قالتاما سالىپ قويدى"، ـ دەيدى مايدان باستاۋىش مەكتەبىنىڭ باستىعى مامەتجۇما توقتاباي، جاۋ مىڭكىنىڭ قالتىقىسىز كومەگىنەن اسەرلەنگەن ول بەرىلە وقىپ، 2001 ـ جىلى شىفان مەكتەبىنە قابىلدانىپ، وقۇ تاۋسقان سوڭ ىرىقتى تۇردە مايدان باستاۋىش مەكتەبىنە قايتىپ، مۇعالىم بولدى.

گۇلزاينا ايپاردىڭ وقۇ ناتيجەسى بۇرىننان جاقسى بولاتىن، ئبىراق باستاۋىش 5 ـ جىلدىق كەزىندە اقىلدى قىز كەدەي وتباسىنا اۇىرتپالىق سالماۋ ئۇشىن، وقۇدان شەگىنۇگە جاسىرىن دايىندىق جاسايى قويادى. كەيىن مايدان شەكارا قورعانىس لياننى قارجى اتاپ، وقۇعا جاردەم بەرۇ قيىنىن ورىستەتەدى، ناتيجەسى ۇزدىك گۇلزاينا كومەكتەسۇ ـ سۇيەمەلدەۋ وبيەكتىسى بولادى. "ۇيرەنۇ، تۇرمىس بۇيىمدارىن ۇسىنىپ قالماستان، ازاتتىق ارميا اعايلار تاعى مەنىڭ سابامدى تولقتاۋىما دا كومەكتەستى". 2018 ـ جىلى گۇلزاينا ەمتيحان بەرىپ جيلين داشۇەسىنىڭ مەدىتسينا شۇەيۇاننا قابىلداندى، "مايدان شەكارا قورعانىس لياننداعى وفيتسەر ـ اسكەرلەر بولماسا، مەن مۇمكىن ئالى قىستاقتا قوي باعىپ جۇرەتىن ەدىم. مەن، ئسوز جوق، جاقسى وقىپ، كەلەشەكتە اۇىلداستارىممەن بىرگە مەكەنمەدى كورەتىنەمىن".

ئبىر ليان ـ دۇي، ئبىر مەكتەپ ئالى كۇنگە ئبىر ـ بىرىنە قارايلاسىپ، دەم بەرىپ كەلەدى. تاۋ قويناۋىندىعى بالالاردىڭ جاقسى وقۇى ئۇشىن، مايدان شەكارا قورعانىس لياننى مەن مايدان باستاۋىش مەكتەبىنىڭ حيكياسى ئالى جالعاسۇدا...